

ประยงค์

Aglaia odorata Lour.

ชื่ออื่น

ชะยง ชะยม พะยงค์ ยม (ภาคเหนือ); ประยงค์บ้าน ประยงค์ใบใหญ่ (ภาคกลาง); หอมไกล (ภาคใต้)

ชื่อสามัญ

Chinese rice flower

ลักษณะทั่วไป

ไม้ต้นขนาดเล็ก สูงประมาณ 2 - 3 เมตรและสูงไม่เกิน 5 เมตร ทรงพุ่มทึบค่อนข้างกลม ลำต้นแตกกิ่งก้านตั้งแต่โคนต้น เปลือกต้นเรียบเป็นสีเทา ใบ ใบประกอบแบบขนนก ออกเรียงสลับ ใบย่อยมี 5 ใบ (บางใบอาจมีใบย่อยเพียง 3 ใบ) ลักษณะของใบเป็นรูปรีหรือรูปไข่กลับ ปลายใบมน โคนใบแหลม ส่วนขอบใบเรียบเป็นคลื่นเล็กน้อย ใบมีขนาดกว้างประมาณ 1 - 2 x 2 - 4 เซนติเมตร ผิวใบเป็นสีเขียวเข้ม หลังใบและท้องใบเรียบ ก้านใบแผ่ออกเป็นปีก ดอก ออกดอกเป็นช่อสั้น ๆ ยาวประมาณ 5 เซนติเมตร ออกตามซอกใบและปลายกิ่ง ในแต่ละช่อดอกจะประกอบไปด้วยดอกย่อยขนาดเล็กมากกว่า 10 ดอก มีกลิ่นหอมแรง ลอยไปได้ไกล (แม้ดอกแห้งก็ยังมีกลิ่นหอมอยู่) มีกลีบดอก 6 กลีบ กลีบดอกซ้อนกันไม่บานออก ลักษณะเป็นรูปทรงกลมเล็กคล้ายไข่ปลาสีเหลือง ผล ลักษณะของผลเป็นรูปทรงกลมรี มีขนาดประมาณ 1 - 1.2 เซนติเมตร ผิวผลเรียบเป็นมัน ผลอ่อนเป็นสีเหลืองอ่อน เมื่อสุกแล้วจะเปลี่ยนเป็นสีแดงเข้มเกือบดำ ภายในผลมีเมล็ดสีน้ำตาล 1 - 2 เมล็ด

การกระจายตัวตามธรรมชาติ

กระจายทั่วไปตามป่าเบญจพรรณ และป่าดิบแล้ง

การใช้ประโยชน์

นิยมปลูกเป็นไม้ประดับ งานสมุนไพร

ช่วงการออกดอก/สีดอก

ออกดอกตลอดทั้งปี ให้ดอกสีเหลือง